

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Iurie Bejenaru,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului Herța Nicolae prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2013 și de către inculpatul Simac Ivan, prin care se solicită casarea sentinței judecătorești Dondușeni din 03 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Simac Ivan Vasili, născut la 23 iunie 1955, originar din s. Cioropcani, r-nul Ungheni și domiciliat în or. Ocnîța, str. Emil Loteanu 12

și

Herța Nicolae Filip, născut la 26 septembrie 1953, originar din s. Coșcodeni, r-nul Sîngerei și domiciliat în s. Corbu, r-nul Dondușeni.

Datele referitoare la examinarea cauzei:

- 1. de la 13 august 2012 pînă la 03 aprilie 2013 (prima instanță)*
- 2. de la 25 aprilie 2013 pînă la 18 decembrie 2013 (instanța de apel)*
- 3. de la 04 martie 2014 pînă la 18 iulie 2014 (instanța de recurs).*

Colegiul penal asupra recursurilor,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorești Dondușeni din 03 aprilie 2013, a fost încetat procesul penal în privința lui Herța Nicolae în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, în legătură cu existența unei hotărîri a organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub învinuire penală în privința aceleași persoane și pentru aceeași faptă.

Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal și în privința lui Simac Ivan în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, fiind eliberat de răspundere penală în baza art. 60 Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Herța Nicolae îndeplinind funcția de șef al serviciului tehnic, director tehnic adjunct al Societății pe Acțiuni „Rețele Electrice de Distribuție Nord-Vest”, cu adresa juridică în or. Dondușeni, str. Ștefan cel Mare 30, numit în funcția dată prin ordinul directorului SA „RED NORD-VEST” cu nr. 91 - sp din 03.11.1997, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (1), (2) Cod penal, persoană publică și cu funcție de răspundere, căruia prin

numire i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării corespunzătoare a funcțiilor întreprinderii de stat, fiind membru al grupului de lucru pentru achiziții, care a fost creat prin ordinul directorului manager SA „RED NORD-VEST” cu nr. 04 din 17.01.2009, ulterior, modificat prin ordinul directorului SA „RED NORD-VEST” cu nr. 31 din 03.03.2009, contrar prevederilor pct. 5.2.1) și 10.2) al Regulamentului de organizare și realizare a achizițiilor de bunuri și servicii în SA „RED NORD-VEST”, aprobat prin ordinul directorului manager cu nr. 04 din 17.01.2009, care a fost elaborat în baza Legii nr. 96-XVII din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice cu modificările și completările ulterioare și a Regulamentului cu privire la achiziția de bunuri și serviciilor prin cererea ofertelor de prețuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 245 din 04.03.2008, încalcând grav pct. 1.3), 3.39), 4.8), 7.2.2) al Regulamentului despre serviciul de producție și tehnică, aprobat de către directorul SA „RED NORD-VEST” la 23.12.1997.

Conform procesului-verbal nr. 2 din 03.02.2010 al ședinței grupului de lucru pentru achiziții la SA „RED NORD- I TSST”, privind evaluarea ofertelor de prețuri, a fost adoptată decizia prin care au fost analizate ofertele de prețuri a cinci participanți la licitație, fiind desemnați numai trei câștigători, care au prezentat ofertele cele mai convenabile, printre care și SA „Moldelectromontaj”, cod fiscal 1002600026461, cu adresa juridică în mun. Chișinău, str. Uzinelor 64. Conform pct.4) al acestui proces-verbal, Herța Nicolae, de rând cu alți membri ai comisiei, a concluzionat că: „La alcătuirea Devizului de cheltuieli pentru rețelele de 10 și 0,4 Kv, numai SA „Moldelectromontaj” a inclus toate lucrările de montaj și materialele necesare pentru conectarea liniei la panou. Devizul de cheltuieli este alcătuit corect”.

Astfel, la 17.09.2010 între SA „RED NORD-VEST” și SA „Moldelectromontaj” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 262, în baza căruia, ultima a efectuat lucrări de reconstrucție a liniilor aeriene de transport a energiei electrice or. Soroca etapa II PT 231, 335, 460, 318, valoarea lucrărilor efectuate fiind estimate la suma de 1887240 lei. Anexă la contractul nominalizat a constituit Devizul local, fără număr și fără dată, de suma sus indicată, perfectat de către SA „Moldelectromontaj”, ulterior verificat și semnat personal de către șeful Serviciului tehnic al SA „RED NORD-VEST”, Herța Nicolae, conform căruia a fost stabilită valoarea lucrărilor ce urmau a fi efectuate și a materialelor de construcții ce urmau a fi folosite pentru reconstrucția obiectele indicate în contract.

Fiind suprapuse datele din Devizul local, prezentat de către SA „Moldelectromontaj” la licitația din 03.02.2010, certificat și semnat de Herța Nicolae, cu datele din devizul local anexat de către SA „Moldelectromontaj” la contractul de antrepriză nr. 262 din 17.09.2010, s-a stabilit o majorare a prețurilor la materialele de construcție, care a generat suportarea unor cheltuieli nejustificate de către SA „RED NORD-VEST”.

Ulterior, la 14.10.2010 între SA „RED NORD-VEST” și SA „Moldelectromontaj” a fost încheiat contractul nr. 323 (drept completare la contractul de antrepriză nr. 262 din 17.09.2010), privind reconstrucția liniilor de distribuție a energiei electrice or. Soroca etapa II PT - 242, în valoare de 210000 lei.

Lucrările de reconstrucție au fost efectuate în conformitate cu clauzele contractuale, fapt confirmat prin procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate pentru lunile octombrie, noiembrie, decembrie 2010, verificate și semnate de către șeful Serviciului tehnic SA „RED NORD-VEST”, Herța Nicolae și prin procesele-verbale de recepție finală pentru aceeași perioadă, fără număr și fără dată, la fel verificate și

semnate de către Herța Nicolae, în care nu și-a expus nici o obiecție. Fiind verificate prețurile la materialele de construcție s-a stabilit că, ele au fost majorate și contravin prețurilor indicate în Devizul de cheltuieli prezentate de SA „Moldelectromontaj” la licitația din 03.02.2010.

Conform actului controlului reconvențional petrecut la SA „RED NORD-VEST”, Herța Nicolae, ca membru de lucru pentru achiziții nu a scos la licitație fiecare obiect inclus în programul de investiții (sau lot format din obiecte omogene) preconizat spre executare în anul 2010, nu a înaintat către antreprenorii participanți la concurs, caietul de sarcini cu volumul concret de lucrări în conformitate cu devizul beneficiarului (proiectantului), fiind transmise doar desenele tehnice, nu a apreciat devizul total al lucrărilor elaborate în baza caietului de sarcini întocmit în conformitate cu proiectul de execuție verificat și expertizat.

Conform actului controlului reconvențional petrecut la SA „Moldelectromontaj”, valoarea lucrărilor efectuate de către această societate, în conformitate cu contractele de antrepriză nr. 262 din 17.09.2010 și nr. 323 din 14.10.2014, putea fi mai mică cu 466852 lei, inclusiv: diferența de cost a materialelor care este 291403 lei, cheltuieli de transport - 29140 lei, cheltuieli de regie - 46479 lei, beneficiul de deviz - 22021 lei și TVA - 77809 lei. Cheltuielile puteau constitui suma de 1606941 lei și nu 2073793 lei.

Astfel, valoarea contractelor de achiziție a lucrărilor încheiate este mai mare decât valoarea ofertei prezentate la concurs. Această situație s-a creat din cauza că, obiect al achiziției nu a fost volumul total al lucrărilor de construcție preconizate în programul anual de investiții, ci doar două porțiuni mici din volumul total de lucrări.

În acest context, prin acțiunile sale Herța Nicolae, manifestând o lipsă de interes față de rezultatele activității sale, neștiind legislația și procedura legală ce ține de organizare și realizare a achizițiilor de bunuri și servicii în SA „RED NORD-VEST”, grav a încălcat prevederile pct. 5.2.1) și 10.2) al Regulamentului de organizare realizare a achizițiilor de bunuri și servicii în SA „RED NORD-VEST”, aproba prin ordinul directorului manager cu nr. 04 din 17.01.2009, care a fost elaborat în baza Legii nr. XVII din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice” cu modificările și completările ulterioare și a Regulamentului cu privire la achiziția de bunuri și serviciilor prin cererea ofertelor de prețuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 245 din 04.03.2008, pct. 1.3), 3.39), 4.8), 7.2.2 al Regulamentului despre servicii producție și tehnică, aprobat de către directorul SA „RED NORD-VEST” la 23.12.1997, care se află în legătură cauzală cu urmările survenite, adică cauzând daune materiale în proporții deosebit de mari SA „RED NORD-VEST” în sumă totală de 466852 lei.

2.1. Simac Ivan îndeplinind funcția de Director-general al Societății pe Acțiuni „Rețele electrice de Distribuție Nord-Vest”, cod fiscal 1003604006110 cu adresa juridică în or. Dondușeni, str. Ștefan cel Mare 30, numit în funcția dată în urma încheierii la 21.07.2010 cu Consiliul SA „RED NORD-VEST” a contractului de management nr. 4, fiind astfel, în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (1), (2) Cod penal, persoană publică și cu funcție de răspundere, căruia prin numire i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării corespunzătoare a funcțiilor întreprinderii de stat, având obligația în conformitate cu prevederile pct. 3.1) și 3.6) al contractului de management nr. 4 din 21.07.2010 de a gestiona întreprinderea în ordinea stabilită de legislația în vigoare, Statutul Societății și contractul de management și asigură activitatea eficientă a Societății și subdiviziunii, să întreprindă măsurile necesare întru micșorarea creanțelor și datoriilor societății, contrar acestor obligațiuni de serviciu, a săvârșit infracțiunea neglijență în serviciu, în următoarele circumstanțe.

La 03.02.2010 participând în cadrul ședinței grupului de lucru pentru achiziții, privind evaluarea ofertelor de prețuri, achiziții de bunuri materiale, servicii și lucrări pentru anul 2010, petrecută la SA „RED NORD-VEST”, cu întocmirea procesului-verbal nr. 2 din 03.02.2010 în urma analizei ofertelor de prețuri prezentate de cinci participanți la licitație, fiind adoptată decizia privind desemnarea doar a trei câștigători, care au prezentat ofertele cele mai convenabile, printre care și SA „Moldelectromontaj”. Potrivit pct.4) al acestui proces-verbal, membrii grupului de lucru, au concluzionat că: „La alcătuirea Devizului de cheltuieli pentru rețelele de 10 și 0,4 kv, numai SA „Moldelectromontaj” a inclus toate lucrările de montaj și materialele necesare pentru conectarea liniei la panou. Devizul de cheltuieli fiind alcătuit corect”.

Astfel, la 17.09.2010 între SA „RED NORD-VEST” în persoana directorului - general al acestei societăți, Simac Ivan și SA „Moldelectromontaj” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 262, în baza căruia, ultima a efectuat lucrări de reconstrucție a liniilor aeriene de transport a energiei electrice or. Soroca etapa II PT 231, 335, 460, 318, valoarea lucrărilor efectuate fiind estimate la suma de 1887240 lei. Anexă la contractul nominalizat a constituit Devizul local, fără număr și fără dată, de suma sus indicată, perfectat de către SA „Moldelectromontaj”, ulterior verificat și semnat de către subalternul său Herța Nicolae, conform căruia a fost stabilită valoarea lucrărilor efectuate și a materialelor de construcții folosite pe obiectele indicate în contract și, care urmau a fi reconstruite.

Fiind suprapuse datele din Devizul local, prezentat de către SA „Moldelectromontaj” la licitația din 03.02.2010, cu datele din devizul local anexat de către SA „Moldelectromontaj” la contractul de antrepriză nr. 262 din 17.09.2010, s-a stabilit o majorare a prețurilor la materialele de construcție, care a generat suportarea unor cheltuieli nejustificate de către SA „RED NORD-VEST”.

Ulterior, la 14.10.2010 între SA „RED NORD-VEST” în persoana directorului - general al acestei societăți, Simac Ivan și SA „Moldelectromontaj” a fost încheiat contractul nr. 323 (drept completare la contractul de antrepriză nr. 262 din 17.09.2010), privind reconstrucția liniilor de distribuie a energiei electrice or. Soroca etapa II PT - 242, în valoare de 210000 lei.

Lucrările de reconstrucție au fost efectuate în conformitate cu clauzele contractuale, fapt confirmat prin procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate pentru lunile octombrie, noiembrie, decembrie 2010, verificate și semnate de către șeful Serviciului tehnic Herța Nicolae și prin procesele-verbale de recepție finală pentru aceeași perioadă, fără număr și fără dată, aprobate și semnate personal de către subalternul său Degteariov Victor, în care nu i-a expus nici o obiecție. Fiind verificate prețurile la materialele de construcție s-a stabilit că, ele au fost majorate și contravin prețurilor indicate în Devizul de cheltuieli prezentate de către SA „Moldelectromontaj” la licitația din 03.02.2010.

Conform actului controlului reconvențional petrecut la SA „RED NORD-VEST”, Simac Ivan a fost responsabil de activitatea economico-financiară a întreprinderii pentru perioada 21.07.2010 - 30.06.2011. Valoarea contractelor de achiziție a lucrărilor încheiate este mai mare decât valoarea ofertei prezentate la concurs.

Conform actului controlului reconvențional petrecut la SA „Moldelectromontaj”, valoarea lucrărilor efectuate de către această societate, în conformitate cu contractele de antrepriză nr. 262 din 17.09.2010 și nr. 323 din 14.10.2010, putea fi mai mică cu 466852 lei, inclusiv: diferența de cost a materialelor – 291403 lei; cheltuieli de transport

– 29140 lei; cheltuieli de regie – 46479 lei; beneficiul de deviz – 22021 lei și TVA – 77809 lei. Astfel, cheltuielile puteau constitui suma de 1606941 lei și nu 2073793 lei.

Astfel, valoarea contractelor de achiziție a lucrărilor încheiate este mai mare decât valoarea ofertei prezentate la concurs. Această situație s-a creat din cauza că, obiect al achiziției nu a fost volumul total al lucrărilor de construcție preconizate în programul anual de investiții, ci doar două porțiuni mici din volumul total de lucrări.

În acest context, Simac Ivan contrar prevederilor pct. 23 lit. d) din regulamentul privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice construcții, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 360 din 26.06.1996 „Cu privire la controlul de stat al calității în construcții”, necătînd la faptul că SA „Moldelectromontaj” a încălcat cerințele pct. 4.3.2.4) lit. c) din CP L 01.01-2001 „Instrucțiuni privind întocmirea devizelor pentru lucrările de construcție-montaj” incluzînd în procesele-verbale de recepție a lucrărilor materiale cu prețul mai mare decât cel înregistrat în evidența contabilă pentru lunile octombrie - decembrie 2010, a admis includerea acestor prețuri și a încheiat cu această societate la 17.09.2010 și la contractele cu nr. 262 și, respectiv, nr. 323, care se află în legătură cauzală cu urmările survenite, adică cauzarea daunei materiale în proporții deosebit de mari SA „RED NORD-VEST” în sumă totală de 466852 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Herța Nicolae să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală a inculpatului și încetarea procesului penal în privința lui pe art. 329 alin. (1) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

În motivarea soluției a invocat că, au fost pornite două cauze penale diferite în baza art. 335 alin. (1) Cod penal, ce ține de abuz de serviciu – pe faptul majorării nejustificate a prețurilor la materialele de construcție, folosite la construcția și reconstrucția liniilor de distribuție a energiei electrice pe parcursul realizării contractelor nr. 262 din 19.09.2010 și nr. 323 din 14.10.2010, încheiate între SA „RED Nord-Vest” și SA „Moldelectromontaj” și în baza art. 329 alin. (1) Cod penal – neglijență în serviciu, pe faptul, neîndeplinirii obligațiilor de serviciu corespunzătoare, a admiterii și includerii în procesele-verbale de recepție a lucrărilor efectuate de către SA „Moldelectromontaj” conform contractelor nr. 262 din 17.09.2010 și nr. 323 din 14.10.2010, a prețurilor majorate la materialele de construcție, prin ce s-a cauzat lui SA „RED Nord-Vest” un prejudiciu în proporții deosebit de mari, în sumă de 466852 lei.

Totodată, la examinarea cauzei în privința inculpatului, instanța de fond nu a reținut faptul că, acesta a fost bănuit în baza art. 335 Cod penal, ulterior, prin ordonanța procurorului a fost scos de sub urmărire penală, din motiv că fapta comisă de către Herța N., nu întrunea elementele infracțiunii.

În opinia apelatului, în prezenta cauză nu a fost încălcat principiul „non bis in idem”, care presupune că, cel care prin conduita sa a ignorat ordinea de drept, va răspunde o singură dată pentru fapta ilicită, pentru încălcarea gravă a legii se va aplica o singură sancțiune, ceea ce de fapt nu se atribuie la cazul dat, deoarece faptele ilicite de care se bănuia Herța N. sînt diferite.

Infracțiunea ce ține de neglijență în serviciu, în cazul dat, este o infracțiune de rezultat, considerată consumată în momentul în care ca urmare a neîndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, au survenit urmările prejudiciabile în formă de daune în proporții mari, a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor

juridice. Infracțiunea prevăzută de art. 329 alin. (1) Cod penal se consideră o infracțiune ușoară, pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă, pedeapsa închisorii pe un termen de 2 ani inclusiv, or, conform art. 60 alin.(1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare au expirat 2 ani, iar în cazul dat termenul de 2 ani a expirat în luna decembrie 2012.

3.1. Sentința a fost atacată cu apel și de inculpatul Simac Ivan, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a invocat, că răspunderea privind legalitatea și corectitudinea întocmirii contractelor la SA „Red Nord Vest” îi revenea serviciului juridic al Societății, ce activează în corespundere cu Instrucțiunea de funcție a juristului, care a fost în vigoare la încheierea contractelor nr. 262 și nr. 323. Contracte au fost verificate de jurist împreună cu serviciile structurale respective și numai după aceasta au fost contrasemnate și încheiate, care pînă la moment nu au fost reziliate.

În acest contest, a mai menționat că conform instrucțiunii de funcție a juristului SA „RED NORD-VEST”, juristul urmează să cunoască la perfect modalitatea de încheiere a contractelor civile, economice și de alt gen, el trebuie să contribuie la sporirea indicilor economice ale activității economice, asigurarea prin mijloace legitime a păstrării și menținerii intacte a proprietății întreprinderii, urmează să asigure legalitatea prin controlul corespunderii cerințelor legislației în vigoare a proiectelor de ordine, dispoziții, instrucțiuni regulamente precum și alte documente cu conținut juridic prezentate directorului general spre semnare.

În opinia apelantului, probele administrate la dosar nu demonstrează vinovăția sa în comiterea infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2013, pronunțată integral la 15 ianuarie 2014, apelul procurorului a fost admis, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) și 332 alin. (1) Cod de procedură penală, procesul penal în privința Herța Nicolae în baza art. 329 alin. (1) Cod penal a fost încetat, în baza art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Apelul inculpatului Simac Ivan a fost respins, ca nefondat.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, instanța de fond a interpretat eronat „dubla urmărire penală”, pretinsă în cazul lui Herța Nicolae, fapt ce a determinat ilegalitatea sentinței în latura încetării în privința lui a procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod procedură penală, în legătură cu existența unei hotărâri definitive a organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale în privința lui pentru aceeași faptă.

Potrivit materialelor cauzei penale puse pe rolul instanței, activitatea CCCEC a fost îndreptată în două direcții, fiind efectuată revizia tematică după care și revizia economică - financiară atât la SA „Moldelectromontaj” cât și la SA „Red Nord-Vest”. În cadrul celor două revizii petrecute la SA „Moldelectromontaj” s-a constatat, că contrar prevederilor pct. 23 lit. d) ce se referă la lucrările neexecutate prevăzute de proiect, incluse în costul obiectului prezentat spre recepție a cap. IV. Exagerări ale costului și volumelor lucrărilor din Regulamentul privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 360 din 26.06.1996 ”Cu privire la controlul de stat al calității în construcții”, la executarea lucrărilor de construcție la obiectivul „Reconstrucția liniilor de distribuție a energie

electrice în sectorul Soroca et. II” n-au fost respectate prevederile pct. 4.3.2.4 lit. c) din CP L 01.01.2001 a Instrucțiunii „privind întocmirea divizilor pentru lucrările de construcții-montaj prin metoda de resurse”, în procesele-verbale de recepție a lucrărilor fiind incluse materiale cu prețul mai mare decât cel înregistrat în evidența contabilă pentru lunile octombrie-decembrie 2010, valoarea totală a lucrărilor neconfirmate documentar fiind de 466852 lei (f.d. 70-100, vol. 2).

În baza actului de revizie economico-financiară nominalizat, organul de urmărire penală al IP Dondușeni la data de 10.01.2012 a pornit urmărirea penală în cauza cu nr. 2012110015 în temeiul art. 335 alin. (1) Cod penal pe faptul, că în perioada anului 2010 factorii de decizie din cadrul SA „Moldelectromontaj”, folosind intenționat situația de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, au adus daune în proporții considerabile intereselor publice și intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice SA „Red Nord-Vest”, acțiuni manifestate prin majorarea nejustificată a prețurilor la materialele de construcție, folosite la construcția și reconstrucția liniilor de distribuire a energiei electrice, conform contractelor nr. 262 din 17.09.2010 și nr. 323 din 14.10.2010 (f.d. 16-17, vol. 3). Prin ordonanța din 13.02.2012 (f.d. 18, vol. 3), Herța Nicolae a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar la 25.05.2012 prin ordonanța procurorul Corneliu Bologan, a fost scos de sub urmărirea penală din lipsa în acțiunile lui a elementelor infracțiunii prevăzută de art. 335 alin. (1) Cod penal (f.d. 19-20, vol. 3). În motivarea ordonanței menționate, procurorul a reținut, că pe lângă faptul că expiră termenul de trei luni de menținere a lui Herța Nicolae în calitatea de bănuț, termen în care n-au fost acumulate probe ce i-ar demonstra vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 335 alin. (1) Cod penal, el nu întrunește criteriile subiectului respectivei infracțiuni, or nu este persoana care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală.

Concomitent la 18.04.2012, organul de urmărire penală al IP Dondușeni a pornit urmărirea penală pe o altă cauză cu nr. 2012110095, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, pe faptul că în perioada anului 2010, factorii de decizie din cadrul SA „Red Nord-Vest” îndeplinind necorespunzător obligațiile de serviciu, au admis includerea în procesul-verbal de recepție finală a lucrărilor efectuate de către SA „Moldelectromontaj” în baza contractelor nr. 262 din 17.09.2010 și nr. 323 din 14.10.2010, a prețurilor majorate la materialele de construcție folosite la construcția și reconstrucția liniilor de distribuire a energiei electrice, cauzându-i Societății un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 466852 lei. (f.d. 1, vol. 1). La baza pornirii urmăririi penale, a fost pus actul controlului reconvențional la SA „Red Nord- Vest” din 15.03.2012 petrecut de CCCEC (f.d. 101-106, vol. 2). În cauza dată, Herța Nicolae a fost pus sub învinuirea inițială la 01.06.2012 (f.d. 125-127, vol. 1), după care și sub cea finală la 10.08.2012 (f.d. 160-163, vol. 2).

Astfel, urmărirea penală a fost petrecută pe două cauze penale separate, în baza a două acte de control diferite, pentru două fapte prejudiciabile diferite și cu încadrarea acțiunilor lui Herța Nicolae în temeiul a două norme penale diferite.

Constatând ilegalitatea încetării urmăririi penale în privința lui Herța Nicolae, instanța apel a concluzionat comiterea de către acesta a faptei prejudiciabile, prevăzută de art. 329 alin. (1) Cod penal.

În susținerea acestei soluției, Colegiul a reținut în acțiunile lui Herța Nicolae faptul, că în funcția deținută de șef al Serviciului de producție și tehnică al SA „Red Nord-Vest”, numit prin ordinul Directorului manager al Societății nr. 91-sp din 03.11.1997 (f.d. 122, vol. 1), pe lângă alte obligații funcționale stabilite de

Regulamentul despre SPT aprobat de către directorul SA „Red Nord-Vest” la 23.12.1997, în corespundere cu pct. pct. 1.3; 3.39 și 4.8 este răspunzător de: organizarea activității de producție și tehnice a subunităților de producție prin funcționarea sigură și economică a rețelelor electrice „Red Nord-Vest”; organizarea analizării și pregătirea concluziilor referitoare la programele de dezvoltare a rețelelor electrice; participarea în cadrul comisiilor de primire și exploatare a noului utilaj a stațiilor LEA, fiind responsabil în temeiul pct. 7.2.2 pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a funcțiilor atribuite (a planurilor de activitate a Serviciului, luarea de hotărâri tehnice greșite și inoportune, prezentarea dărilor de seamă și datelor informative inexacte și cu întârziere etc. (f.d. 152-162, vol. 1, f.d. 39-44, vol. 2).

Conform ordinului directorului manager nr. 04 din 17.01.2009 a fost aprobat Regulamentul cu privire la achiziții al SA „Red Nord-Vest”, în temeiul căruia a fost creat grupul de lucru pentru achiziții, ulterior modificat prin ordinul nr. 31 din 03.03.2009, în care Herța Nicolae în funcția deținută de șef al SPT a fost inclus în calitate de membru (f.d. 62, vol. 2, f.d. 148, vol. 1).

În corespundere cu pct. 5.2.1 a Regulamentului cu privire la achiziții al SA „Red Nord-Vest” întocmit de către șeful SPT - N. Herța și aprobat de către directorul manager al Societății, ce a fost elaborat în baza Legii nr. 96-XVII din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice” cu modificările și completările ulterioare, precum și a Regulamentului cu privire la achiziția de bunuri și servicii prin cererea ofertelor de prețuri, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 245 din 04.03.3008, grupul de lucru pentru achiziții din care făcea parte N. Herța, urma să examineze și să concretizeze condițiile tehnice ale achiziției, reieșind din necesitățile întreprinderii de bunuri, lucrări și servicii, coordonându-le în limita mijloacelor financiare, prevăzute de Programul anual de investiții în acest scop și să asigure rentabilitatea și eficiența achizițiilor pentru necesitățile întreprinderii. Pct.10.2 aceluiași Regulament stipulează, că la realizarea exactă a condițiilor tehnice de către operatorul economic, criteriile de selectare a învingătorului achizițiilor sunt următoarele: cea mai mică valoare a achizițiilor (inclusiv și diviziile); devizul estimativ al costului utilajelor etc., cea mai avantajoasă din punct de vedere tehnico - economic, folosirea de către antreprenor în divizie a indicatorilor minimi de salariu de bază, salariu suplimentar, de beneficiul rentabilitate, cheltuieli de transport și alți indici (f.d. 63-69, vol. 2).

Potrivit procesului-verbal nr. 2 din 03.02.2010 al ședinței grupului de lucru pentru achiziții al SA „Red Nord-Vest” privind evaluarea ofertelor de prețuri, au fost examinate propunerile a cinci operatori economici, dintre care doar trei au fost desemnați câștigători ce au propus ofertele cele mai convenabile. Totodată reieșind din nota informativă prezentată de N. Herța potrivit căreia doar SA „Moldelectromontaj” în Devizul de cheltuieli pentru rețelele de 10 kv și 0,4 kv a inclus toate lucrările de montaj și materialele necesare pentru conectarea liniei la panou, anume ea a fost desemnată câștigătoare la licitație în latura ce ține de efectuarea construcției și reconstrucției LEA (f.d. 50-51, vol. 1).

Drept urmare, între SA „Red Nord-Vest” în persoana directorului Simac Ivan ce reprezenta întreprinderea în baza Contractului de management nr. 4 din 23.07.2010 (potrivit cărui și-a asumat obligația de exercitare a funcției de Director-general (f.d. 6-9, vol. 1) și SA „Moldelectromontaj” a fost încheiat contract de antrepriză nr. 262 din 17.09.2010, din conținutul căruia rezultă că costul lucrărilor pentru reconstrucția liniilor electrice or. Soroca etapa II (TP-231, 335, 460 și 318) constituie 1887240,68 lei (f.d. 100-104, vol. 1). Fiind suprapuse devizele de cheltuieli prezentate de SA

„Moldelectromontaj” la licitație și la contractul nr. 262 (în ambele cazuri ele fiind verificate de către șeful SPT N. Herța) s-a constatat o majorare a prețurilor la materialele de construcție, fapt ce a generat suportarea de către SA „Red Nord-Vest” a unor cheltuieli nejustificate (f.d. 100-104, vol. 1). Ulterior, la 14.10.2010 între aceste întreprinderi a fost încheiat contractul nr. 323 (ca o continuare a contractului nr. 262) privind reconstrucția liniilor de distribuție a energiei electrice or. Soroca etapa II PT - 242 în valoare de 210000 lei (f.d. 105-109, vol. 1).

Potrivit proceselor-verbale de recepție a lucrărilor executate și procesului-verbal de recepție finală pe perioadă octombrie-decembrie 2010, verificate și semnate de către Herța Nicolae fără expunerea a careva obiecții, lucrările de construcție au fost efectuate în conformitate cu clauzele contractuale (f.d. 29-33, vol. 1). Totodată, fiind verificate prețurile la materialele de construcție s-a depistat majorarea lor în raport cu prețurile prezentate de către SA „Moldelectromontaj” la licitația din 03.02.2010.

Astfel, potrivit actului controlului reconvențional petrecut la SA „Moldelectromontaj” la 02.04.2012, valoarea lucrărilor efectuate de către această întreprindere în conformitate cu contractele de antrepriză nr. 262 din 17.09.2010 și nr. 323 din 14.10.2010 a constituit 2073793 lei, deși putea fi mai mică cu 466852 lei, inclusiv:

- diferența de cost a materialelor de construcție - 291403 lei;
- cheltuieli de transport - 29140 lei;
- cheltuieli de regie - 46479 lei;
- beneficiul deviz - 22021 lei;
- TVA - 77809 lei.

Respectiv cheltuielile pentru executarea lucrărilor de construcție și reconstrucție a rețelei electrice puteau constitui 1606941 lei și nu 2073793 lei (f.d. 93-100, vol. 1).

Conform actului controlului reconvențional efectuat la SA „Red Nord-Vest” Herța Nicolae ca membru al grupului de lucru pentru achiziții, urma să scoată la licitație fiecare obiect inclus în programul de investiții (sau lot format din obiecte omogene) preconizat spre executare în anul 2010, prezentându-le antreprenorilor participanți la licitație caietul de sarcini cu volumul concret de lucrări în conformitate cu devizul beneficiarului (proiectantului), pe când el a prezentat doar desenele tehnice, fără aprecierea devizului total al lucrărilor elaborate în baza caietului de sarcini întocmit în conformitate cu proiectul de execuție verificat și expertizat. Motiv pentru care valoarea contractelor de achiziție a lucrărilor încheiate, a devenit mai mare decât valoarea ofertei prezentată la concurs, situație creată dat faptului că obiect al achiziției n-a fost volumul total al lucrărilor de construcție preconizate de programul anual de investiții, ci doar două porțiuni mici din volumul total de lucrări (f.d. 39-44, vol. 1).

În atare situație, Herța Nicolae manifestând o lipsă de interes față de rezultatele activității sale, necunoscând legislația și procedura legală ce ține de organizare și realizare a achizițiilor de bunuri și servicii în SA „Red Nord-Vest”, încălcând prevederile pct. 5.2.1 și 10.2 a Regulamentului de organizare și realizare a achizițiilor de bunuri și servicii în SA „Red Nord-Vest”, aprobat prin ordinul directorului-manager nr. 04 din 17.01.2009, ce a fost elaborat în baza Legii nr. 96-XVII din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice” cu modificările și completările ulterioare și a Regulamentului cu privire la achiziția de bunuri și servicii prin cererea ofertelor de prețuri, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 245 din 04.03.2008, precum și prevederile pct. 1.3; 3.39; 4.8 și 7.2.2 al Regulamentului despre serviciul de producere și tehnică, aprobat de către directorul SA „Red Nord-Vest” la 23.12.1997 a cauzat daună materială

în proporții deosebit de mari SA „Red Nord-Vest” în sumă de 466852 lei. Ținând cont de faptul că între acțiunile lui N. Herța expuse mai sus și urmările survenite există o legătură de cauzalitate, Colegiul a considerat dovedită fapta prejudiciabilă comisă de el, care se încadrează pe deplin la componența infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, după calificativele „îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice”.

Reieșind din faptul, că infracțiunea menționată face parte din categoria celor ușoare, a cărui termen de tragere la răspunderea penală în corespundere cu art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal este de doi ani, conform art. 391 alin. (1) pct. 6) și 332 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal a dispus încetarea procesului penal în privința lui Herța Nicolae în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, în legătură cu prescripția termenului de tragere la răspunderea penală.

4.2. Referitor la apelul declarat de către inculpatul Simac Ivan, Colegiul a menționat, că pretinsa afirmație privind rolul redus al acestuia la încheierea contractelor de antrepriză nr. 262 și nr. 323, sub aspectul verificării lor de către Serviciul juridic al Societății pe Acțiuni, pe seama căruia și cade ponderea urmărilor survenite, este un incorectă. Or, consemnarea acestor contracte a fost efectuată de către factorii de decizie a celor două Societăți, care și sunt responsabili de executarea sau neexecutarea clauzelor contractuale.

Astfel, acționînd din numele și în interesul SA „Red Nord-Vest” și avînd în corespundere cu prevederile pct. 3.1 și 3.6 a contractului de management încheiat la data de 21.07.2010, obligația de a gestiona întreprinderea în ordinea stabilită de legislația în vigoare, Statutul Societății și contractul de management, precum și obligația asigurării unei activități eficiente a Societății și subdiviziunii, la fel și întreprinderea măsurilor necesare întru micșorarea creanțelor și datoriilor societății (f.d. 35, vol. 2), Simac Ivan contrar atribuțiilor funcționale, la data de 17.09.2010 a încheiat în baza procesului-verbal nr. 2 din 03.02.2010 al ședinței grupului de lucru pentru achiziții, contractul de antrepriză nr. 262 cu SA „Moldelectromontaj”, în temeiul căruia ultima a efectuat lucrări de reconstrucție a liniilor aeriene de transport a energiei electrice or. Soroca etapa II PT-231, 335, 460, 318, valoarea lucrărilor fiind estimată la suma de 1887240,68 lei. Fiind suprapuse datele din Devizul local prezentat de către SA „Moldelectromontaj” la licitația din 03.02.2010 cu cele din Devizul anexat la contractul nominalizat, s-a stabilit o majorare a prețurilor la materialele de construcție, care a generat suportarea unor cheltuieli nejustificate din partea SA „Red Nord-Vest”. Ulterior, prin contractul nr. 323 din 14.10.2010 ce este un supliment la contractul nr. 262, s-a dispus reconstrucția liniilor de distribuție a energiei electrice or. Soroca etapa II PT - 242 în valoare de 210000 lei. Potrivit actului controlului reconvențional petrecut la SA „Red Nord-Vest”, Simac Ivan a fost responsabil de activitatea economico-financiară a întreprinderii pentru perioada 21.07.2010 - 30.06.2011. Astfel că, prin acțiunile sale neglijente față de obligațiile funcționale, el a admis ca valoarea contractelor de achiziție a lucrărilor încheiate să fie mai mare decît valoarea ofertei prezentate la concurs. Respectiva situație creîndu-se din cauza, că obiect al achiziției nu a fost volumul total al lucrărilor de construcție preconizate în programul anual de investiții, ci doar două porțiuni mici din volumul lor-total. Totodată, acționînd contrar prevederilor pct. 23 lit. d) din Regulamentul privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 360 din 26.06.1996 ”Cu privire la

controlul de stat al calității în construcții” inculpatul Simac Ivan necățind la faptul că SA „Moldelectromontaj” a încălcat cerințele pct. 4.3.2.4. lit. c) din CP L 01.01.2001 „Instrucțiunea privind întocmirea devizelor pentru lucrările de construcție - montaj”, prin includerea în procesul-verbal de recepție a lucrărilor materiale cu prețul mai mare decât cel înregistrat în evidența contabilă pentru lunile octombrie-decembrie 2010, a admis la rîndul său includerea acestor prețuri, încheind cu respectiva Societate cele două contracte de antrepriză nr. 262 din 17.09.2010 și nr. 323 din 14.10.2010, care se află în legătură cauzală cu urmările prejudiciabile survenite pentru SA „Red Nord-Vest”, adică cauzare de daune materiale în proporții deosebit de mari în sumă de 466852 lei.

Prin urmare, Colegiul a concluzionat că pentru justa soluționare a cauzei date, nu are nici o relevanță faptul executării depline și calitative a lucrărilor achiziționate, de rînd ce la efectuarea lor s-a admis o supra cheltuială în suma stabilită, ca rezultat al majorării prețurilor atît la efectuarea lucrărilor propriu-zise, cît și la materialele de construcție. Or, tocmai inculpatul Simac Ivan în funcția deținută, urma să acționeze în interesele întreprinderii și să nu admită includerea de către partea contractantă în devizul de cheltuieli anexat la contract, a prețurilor majorate în raport cu cele prezentate inițial la licitație, care de altfel în ambele cazuri a fost verificat de către N. Herța fără invocarea a careva obiecții. Pe de altă parte, verificarea legalității contractelor în cauză de către Serviciul juridic al întreprinderii, nu reduce responsabilitatea inculpatului, or tocmai că el este persoana împuternicită de consemnarea lor, deținînd dreptul la prima semnătură. Faptul, că respectivele contracte n-au fost reziliate, nicidecum nu înlătură suportarea de către SA „Red Nord-Vest” a unor cheltuieli majorate în raport cu cele pe care urma să le suporte, în cazul în care părțile contractante aveau să respecte întocmai dispozițiile legii și actele normative aderente la ea. Totodată, afirmația inculpatului privind neconstatarea în actele de control reconvențional, a încălcărilor admise de el, ce ar deduce vinovăția în faptele imputate, este una incorectă, or tocmai că concluziile acestui act au și fost statuate la baza învinuirii lui formulate. Cît privește argumentul referitor la neconstatarea prin actul de învinuire a acțiunilor de neglijența în serviciu, acesta la fel nu este întemeiat, or învinuirea formulată lui Simac Ivan este una clară și previzibilă, cu referire la actele normative, a căror prevederi legale n-au fost respectate de către el.

În cele din urmă Colegiul a statuat, că baza probatorie administrată în prezenta cauză, este suficientă pentru constatarea comiterii de către inculpați a faptelor prejudiciabile, expuse în învinuirea lor formulată, fiecare din ei admițînd neglijență pe un anumit segment al activității de serviciu, care în final a dus la prejudicierea intereselor SA „Red Nord-Vest”.

Cît privește nerecunoașterea de către inculpați a vinovăției în faptele imputate, această este o metodă de apărare, îndreptată spre evitarea răspunderii penale, or neglijența de serviciu admisă de ei, ce a dus la prejudicierea intereselor SA „Red Nord-Vest” rezultă din probele administrate la dosar.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului Herța Nicolae, care a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție ca fiind depus la 14 februarie 2014 și care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale, a invocat următoarele:

- la 13 februarie 2012, Herța Nicolae a fost recunoscut în calitate de bănuț în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, ulterior, prin ordonanța procurorului din 25 mai 2012, a fost scos de sub învinuire, din lipsa în acțiunile acestuia

a elementelor constitutive ale infracțiunii. La 18 aprilie 2012, de către același Organ de urmărire penală, pe același fapt a fost pornită prezenta cauză penală în baza indicilor constitutivi ale infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal.

Astfel, este eronată concluzia instanței de apel, precum că cauzele pornite se referă la două fapte diferite, motivându-se prin faptul că acestea fac parte din diferite capitole ale Codului penal și au o componentă de infracțiune diferită, or, în ambele cauze s-a imputat unele și aceleași acțiuni, cu cauzarea aceluiasi prejudiciu, concluzia fiind bazată pe unele și aceleași probe;

- referitor la încadrarea juridică, în opinia sa, consideră că în acțiunile lui Herța Nicolae lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, prin rechizitoriu inculpatul a fost învinuit în baza art. 329 alin. (1) Cod penal și anume:

„...Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”.

Or, potrivit art. 329 Cod penal, imputată inculpatului a fost implementată prin L.P. 245 din 02.12.2011, iar la momentul pretinsei infracțiuni avea un alt conținut și respectiv, o altă componentă și anume – „îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere a obligațiilor de serviciu ca rezultat a unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice” și, respectiv, Legiuitorul a înlocuit subiectul special al infracțiunii menționate din persoană cu funcție de răspundere, în persoană publică. Cu toate că, în învinuirea înaintată nu se conține data precisă a comiterii infracțiunii, din conținutul acesteia rezultă că acțiunea imputată a avut loc în anul 2010.

Astfel, instanța de apel eronat a constatat prezenta în acțiunile inculpatului a unei infracțiuni inexistente în perioada anului 2010, pe când principiile aplicării legislației penale expres stipulează (art. 8, 10 Cod penal) caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar legea penală care înrăutățește situația persoanei nu poate avea caracter retroactiv și, respectiv, încadrarea juridică înaintată este inaplicabilă cauzei situației anterioare adoptării acestei Legi, ce denotă o încadrare juridică eronată;

- inculpatul nu putea avea calitatea de subiect al infracțiunii imputate „persoană publică”, deoarece personalitatea și funcția lui Herța Nicolae nu cade sub incidența nici uneia din condițiile imperative ale alin. (2) art. 123 Cod penal, care stipulează că: prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

Or, întreprinderea în care activa Herța Nicolae are statut de persoană juridică organizată sub formă de Societate pe Acțiuni. În același timp, întreprinderile de stat sînt guvernate de alte prevederi, respectiv, sînt subiecte diferite, care nu trebuie să fie confundate. Astfel, instanța de apel eronat a concluzionat că, Statul în întreprinderea

Comercială SA „RED NORD-VEST” este acționarul majoritar și întreprinderea dată constituie o întreprindere de stat.

În această ordine de idei, a invocat că subiectul special „persoana publică” a fost implementată prin Legea nr. 245 din 02.12.2011 și nu poate avea efecte retroactive asupra faptelor anterioare adoptării Legii;

- lipsește obiectul material al infracțiunii imputate și anume, cauzarea prejudiciului, or, în rechizitoriu s-a făcut referire la indicele calificativ „prejudiciu în proporții mari”, fiind indicat: „cheltuielile suportate în cadrul realizării contractelor de antrepriză puteau fi mai mici cu 466852 lei”. Or, formularea „puteau fi” nu constată faptul cert al prejudiciului, iar în sensul art. 8 Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri și toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

5.1. De asemenea, decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de inculpatul Simac Ivan, care a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție ca fiind depus la 29 ianuarie 2014 și care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor sale, a invocat că în acțiunile lui lipsesc elementele infracțiunii incriminate, că obligațiile de serviciu în calitate de Director General au fost respectate, pe când grupul de lucru, format prin ordinul nr. 31 la 03.03.2009 la SA „Red Nord-Vest”, pentru organizarea și realizarea achizițiilor de bunuri și servicii, în baza Regulamentului, este răspunzător de evaluarea ofertelor de prețuri, coordonarea proiectelor de contracte, adoptării deciziei definitive privind semnarea contractelor, a încălcat normele care reglementează acest aviz de organizare și realizare a achizițiilor, astfel instanțele judecătorești eronat au ajuns la concluzia, privind vinovăția sa în cauzarea daunei materiale în proporții deosebit de mari în sumă de 466852 lei.

6. Asupra recursurilor declarate nu a fost depusă referință.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Or, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o casare parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Conform prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

La fel, conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

În acest context Colegiul penal lărgit, subliniază prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, conform cărora toate probele administrate în cauză trebuie să se verifice sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar ulterior, analizate în coroborarea lor din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității informației ce o conțin.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, cauza se judecă numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Având în vedere aceste prevederi legale, Colegiul conchide că instanța de apel nu s-a conformat acestora la judecarea apelului și încălcarea lor, în conformitate cu art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, reprezintă temei pentru recurs ordinar și constatarea acestora în cadrul examinării recursului, duce la casarea deciziei pronunțate de instanța de apel.

În cadrul cercetării judecătorești, s-a stabilit că relațiile între SA „Red Nord-Vest” și SA „Moldelectromontaj”, au fost bazate pe contractele de antrepriză nr. 262 din 17 septembrie 2010 și nr. 323 din 14 octombrie 2010.

Astfel, lecturând textul deciziei recurate, Colegiul penal relevă că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu a verificat pretinsul prejudiciu cauzat întreprinderii SA „Red Nord-Vest”, fiind indicată fraza - „*cheltuielile suportate în cadrul realizării contractelor de antrepriză puteau fi mai mici cu 466852 lei*”.

Din conținutul Actului reviziei economico-financiare tematice la SA „Moldelectromontaj” din 02 aprilie 2012, efectuat de către CCEC, reiese o constatare a diferenței de prețuri, precum că valoarea lucrărilor „*putea fi mai mică cu 466852 lei*”. (f.d. 93-100, vol. 2).

Colegiul penal relevă, că instanța de apel la examinarea cauzei nu a verificat circumstanțele care au dus la majorarea ulterioară a prețurilor la efectuarea lucrărilor, cât și la materialele de construcție, care au dus la o supra cheltuială în sumă de 466852 lei, cheltuielile suportate au fost justificate sau nejustificate.

Or, potrivit contractului nr. 262 din 17 septembrie 2010, în pct. 32.7 este stipulat faptul majorării calculului în cazul necesității executării lucrărilor suplimentare, care nu a fost și nu putea fi prevăzut de către părți (f.d. 100-104, vol. 1).

Prin urmare, instanța de apel urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, în baza evaluării proprii, readministrare în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate în etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea drepturilor părților, în această fază procesuală.

Colegiul penal menționează, că hotărârile judecătorești trebuie să fie motivate. Instanța este obligată să-și motiveze hotărârea, fapt care rezultă din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, iar lipsa motivării unei decizii judiciare poate pune în pericol dreptul la un proces echitabil.

În viziunea Colegiului, erorile procesuale admise de către Curtea de apel cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei, și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanța de fond, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și motivată în latura - care prejudiciu concret a fost cauzat.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului Herța Nicolae și de către inculpatul Simac Ivan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui **Simac Ivan Vasili și Herța Nicolae Filip**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de atac, pronunțată integral la 29 august 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Iurie Bejenaru